

[Villumsen.]

Betydning — ikke mindst enligt stillede Kvinder, som gennem et langt Liv har været henvist til at klare sig selv og som Følge deraf er blevet tidligt ældet og opslidt —, løber en overvældende Risiko for, at den Hjælp, som ydes dem, vil faa Fattighjælps Virkning, med den Følge, at de ikke alene rent øjeblikkeligt, men ogsaa i deres Alderdom skal vandre rundt med Fattighjælps Stempel paa sig.

Det er muligt, at det for Husfredens, for det politiske Samarbejdes Skyld er nødvendigt, at der foretages visse Ændringer i vor sociale Lovgivning, og vor Vilje til at medvirke hertil er der gennem vor Deltagelse i Udvalgsarbejdet givet synligt Udtryk for. Men det bliver sikkert umuligt at faa socialt indstillede, retsindige Mennesker til at indse Betimeligheden af, at vanskeligt stillede Mennesker, som er slaaet ud af unormale Erhvervsforhold, Tidens Tempo og andet, skal stemples som mindre værdige Medborgere. Det lyder i hvert Fald ilde i en Tid, hvor der tilstræbes Enighed mellem alle Befolkningsklasser.

Jeg siger ikke dette sidste af Lyst til at lægge denne Sag op i et Plan, hvor den ikke hører hjemme, men udelukkende, fordi jeg er overbevist om, at fuld Enighed og Forstaaelse i dette Spørgsmaal, hvor det drejer sig om Menneskerettigheder, vil være afgørende for, hvorvidt det nuværende Samarbejde vil være i Stand til at sprede sine gode Virkninger ogsaa over den Tid, der kommer, naar Krigens Taager engang spredes. Og jeg forstaaer det saadan, at der er mange, der gerne ønsker at se netop dette. Det er derfor vort inderlige Haab, at man vil forstaa de Synspunkter, jeg her paa mit Partis Vegne har fremført, og skulde dette blive Tilfældet, nærer jeg ikke Tvivl om, at man gennem et Udvalgsarbejde dette Forslag vedrørende kan naa til et Resultat, som alle Parter kan være tjent med.

Ejnar Kjær: Det foreliggende Lovforslag falder for saa vidt i to Dele, som en Del af det er udarbejdet af Socialministeriets staaende Udvalg vedrørende Ændringer i Socialreformen, medens en anden Del er udarbejdet af det i Fjor nedsatte Revisionsudvalg.

Jeg skal ikke sige mange Ord om den første Del, altsaa om det staaende Udvalgs Forslag. De Ændringer, det indeholder, er i det væsentligste af teknisk Natur, og jeg finder dem i det store og hele uangribelige. Det gælder Fastsættelsen af Reglerne for, hvor Bipersoner har retlig Opholdskommune,

og det gælder ogsaa for de ændrede Regler for Refusion af Hjælp ydet til kronisk syge. Derimod stiller jeg mig noget mere tvivlende over for de ændrede Regler for Opholdskommunens Refusionskrav paa den retlige Opholdskommune af Hjælp, der er ydet tilflyttede Personer. De Regler, der nu opstilles, er simple og klarere end de gamle, men de er næppe mere retfærdige, og det vil efter min Opfattelse sige, at de langtfra er retfærdige. Det er derfor min Tro, at det staaende Udvalg vil blive nødt til senere at vende tilbage til dette Spørgsmaal.

Hvad de af Revisionsudvalget stillede Forslag angaar, skal jeg først omtale Tilføjelsen til § 30. Man gør heri Forsøg paa at gennemføre en Ordning, hvorefter man under visse Omstændigheder kan kræve Arbejde for Understøttelse, nemlig i de Tilfælde, hvor den understøttede er — skal vi sige — for lidt initiativrig. Meget vidtgaaende er Bestemmelsen ikke, og dog tror jeg, at den gennem en fornuftig Administration vil kunne komme til at betyde en hel Del ude omkring i Kommunerne.

Mere betydningsfulde er de Ændringsforslag, der er stillet til §§ 293 og 297, og som angaar Spørgsmaalet om Kommnehjælps Størrelse. Det maa vistnok indrømmes fra alle Sider, at Kommnehjælpen er steget ganske voldsomt i Aarene efter 1933, langt voldsommere end nogen havde tænkt sig, da denne Hjelpeform gennemførtes. Man vil næppe kunne paastaa, at Stigningen alene skyldes Stigningen af social Nød; der er ingen Tvivl om, at den for en stor Del skyldes, at en Række Kommuner af en daarlig Refusionsordning lod sig forlede til stadig at forhøje Understøttelserne. Man gjorde det, baade hvor Talen var om at yde Kommnehjælp som Tillægshjælp til Arbejdsledshedsunderstøttelse, og hvor den ydedes som Enestehjælp.

Hvis man ser paa de Understøttelseskalaer, som man, for øvrigt i Strid med Lovens Forudsætninger, har arbejdet med ude i Kommunerne, faar man et stærkt Indtryk deraf. Man fastsatte Understøttelserne uden Hensyn til Lovens ganske vist noget vege Bestemmelser. Jeg kan i denne Forbindelse nævne, at man i en fynsk Bykommune i 1940—41 havde Understøttelsessatser, der laa 17 pCt. over Lovens Maksimum, i en vestjysk Kommune laa man ca. 30 pCt. over det, og i en Række nordjyske Byer kom man i visse Tilfælde op paa Understøttelsessatser, der laa mere end 40 pCt. over Maksimum. Man fastsatte endvidere undertiden den før omtalte Tillægs-